

L. M. Montgomery

Anne férjhez megy

KÖNYVMOLYKÉPZŐ KIADÓ

Lucy Maud Montgomery

Anne férjhez megy

Könyvmolyképző Kiadó
Szeged, 2007

Írta: Lucy Maud Montgomery
A mű eredeti címe: Anne's House of Dreams

© Frederick A. Stokes Company 1917 (USA)
Copyright, McClelland Goodchild & Stewart 1917 (Canada)
Copyright, Constable & Co. 1917 (UK)
© David Macdonald, meghatalmazott és Ruth Macdonald 1996

Fordította: Szűr-Szabó Katalin
A borítót tervezte: Rényi Krisztina

® L. M. Montgomery is a trademark of the Heirs of L. M. Montgomery Inc., used under licence by Könyvmolyképző Kiadó Kft., Hungary.

A L. M. Montgomery védjegy a L. M. Montgomery Örökösei Rt. tulajdona. A Könyvmolyképző Kiadó Kft. a védjegyet az ő hozzájárulásukkal használja.

® *Anne's House of Dreams* and other indicia of "Anne" are trademarks of the Anne of Green Gables Licensing Authority Inc., which is owned by the heirs of L. M. Montgomery and the Province of Prince Edward Island and located in Charlottetown, P.E.I., Canada, and are used under licence by Könyvmolyképző Kiadó Kft., Hungary.

Az *Anne férjhez megy* és a többi „Anne”-kötet az Anne of Green Gables Licensing Authority Inc. védjegye, amelynek Lucy Maud Montgomery örökösei, valamint a kanadai Charlottetownban lévő Prince Edward-sziget tartomány a tulajdonosai. A Könyvmolyképző Kiadó Kft. a védjegyet a tulajdonosok hozzájárulásával használja.

ISBN 978-963-9708-607

© Kiadta a Könyvmolyképző Kiadó, 2007-ben
Cím: 6701 Szeged, Pf. 784
Tel.: (62) 551-132, Fax: (62) 551-139
E-mail: info@konyvmolykepzo.hu
Felelős kiadó: A. Katona Ildikó

Műszaki szerkesztő: Balogh József
Nyomta és kötötte az Alföldi Nyomda Zrt., Debrecen
Felelős vezető: György Géza vezérigazgató

Minden jog fenntartva, beleértve a sokszorosítás, a mű bővített, illetve rövidített kiadásának jogát is. A kiadó írásbeli engedélye nélkül sem a teljes mű, sem annak része semmilyen formában – akár elektronikusan vagy mechanikusan, beleértve a fénymásolást és bármilyen adattárolást – nem sokszorosítható.

*Laurának, hajdanvolt idők emlékére
Templomot emeltek nekik őseink, hogy ott
Mondjanak imát ismert istenekhez:
És az otthonuk legyen kicsi, kedves.¹*

Rupert Brooke

---

¹ Ferencz Győző fordítása

A ZÖLDMANZÁRDOS-HÁZ RÉGI KIS PADLÁSSZOBÁJÁBAN

– Hála az égnek, egyszer s mindenkorra végeztem a geometriával, a tanulásával meg a tanításával is – állapította meg Anne Shirley majdhogynem bosszúsomjasan.

Viharvert mértankönyvét egy vaskos kötetekkel zsúfolt ládába hajította, diadalittasan rácsapta a fedelet, lezöttyent a láda tetejére, és a Zöldmanzárdos-ház padlásszobájában vele szemben üldögélő Diana Wrightra vetette reggeli égbolthoz hasonlatos, tiszta, szürke szemét.

Hamisítatlan manzárdszobához illően Anne-é is bűbájos kuckó volt, mely homályos sarkaival szárnyakat adott a képzeteknek. Anne az egyik nyitott ablak mellett ült, amelyen át beáramlott az augusztusi délután bódító illatú, napsütötte levegője. Kint a kertben jegenyenyárfák ágai hajladoztak, susogtak a szélben, azon túl a Szerelmesek Ösvénye kanyargott elvarázsoltan az erdő lomb-sátra alatt, és pirosló gyümölcsök súlyától roskadoztak az öreg almafák. Dél felé a kék égen hófehér felhők tornyosultak, és a padlásszoba másik ablakából odalátszott a távoli, kék vizű, fehér tarajú tenger, a gyönyörű Szent Lőrinc-öböl, amelyen ékszerként lebeg Abegweit, jóllehet e lágyan, behízeltgően csengő indián nevet a sziget már rég felcserélte a prózaibb Edward hercegre.

Az elmúlt három év alatt, amióta nem találkoztunk vele, Diana Wright alakja asszonyosan kigömbölyödött, de a szeme

ugyanolyan ragyogó fekete maradt, arca rózsái, gödröcskéi éppen olyan elbűvölőek voltak, mint a régvolt időkben, amikor még Anne Shirleyvel soha el nem múló barátságot fogadtak egymásnak a Gyümölcsös-lejtőn elterülő kertben. Karjában egy apró, fekete fürtös jószág szundikált, akit két boldog éve csak a „kis Anne Cordeliaként” ismert a falu népe. Avonlea jóra való lakosai az Anne-re még csak találtak magyarázatot, de a Cordelia előtt végképp értetlenül álltak, mivel egyetlen Wrightot vagy Barryt sem hívtak így. Mrs. Harmon Andrews kijelentette, hogy Diana csakis valami ponyvaregényből szedhette ezt a nevet, majd hozzátette, hogy Frednek igazán lehetett volna annyi sütnivalója, hogy ezt ne hagyja. De Diana és Anne csak összemosolyogtak: a kis Anne Cordelia nevének titkát egyedül ők ismerték.

– Mindig is utáltad a geometriát – felelte Diana, és az emlékek mosolyt csaltak az ajkára. – Gondolom, egyébként is szívből örülsz, hogy abbahagyhattad a tanítást.

– Ó, ezt az egyet leszámítva igazán szerettem tanítani! Nagyon kellemes éveket töltöttem Summerside-ban. Ám alighogy hazajöttem, Mrs. Harmon Andrews sietve felvilágosított, hogy a házasságtól se várjak több jót, mint a tanítástól. Mrs. Harmon kétségkívül Hamlettel ért egyet, miszerint jobb, ha tűrjük a jelen gonoszt, mint ismeretlenek felé sietni.

A manzárdszobában Anne rendíthetetlenül víg és magával ragadó, ugyanakkor a múlt évekkal édesebb és érettebb kacagása zengett. Hallatán a konyhában a szilvabefőttel foglalatoskodó Marilla is elmosolyodott, de rögtön felsóhajtott, amikor eszébe jutott, mily ritkán csendül majd fel ez a kedves nevetés a Zöldmanzárdos-házban. Marillát végtelenül boldoggá tette a tudat, hogy Anne Gilbert Blythe felesége lesz. De mint minden örömben, ebbe is vegyült némi keserűség. Míg Summerside-ban dolgozott, Anne gyakran hazalátogatott a szünidőben vagy

a hétvégéken, de mostantól aligha remélhetnek többet, mint hogy kétévenként viszontlátják.

– Ne fájjon a fejed Mrs. Harmon miatt – bátorította Diana, négy év asszonyi tapasztalatának nyugodt magabiztosságával. – Persze a házasságban is adódnak derűsebb és borúsabb napok. Butaság lenne azt hinned, hogy majd simán megy minden. De afelől kezeskedhetem, Anne, hogy ha az igazihoz mégy hozzá, boldog életed lesz.

Anne elfojtott egy mosolyt. Diana tapasztalt felsőbbrendűsége mindig mulattatta.

Négy év házasság után feltehetően engem is megfertőz majd – gondolta. – Egy fegyverem azonban van vele szemben: a humorérzékem.

– Eldőlt már, hogy hol fogtok lakni? – kérdezte Diana, és utánozhatatlanul anyás mozdulattal ölelte magához kis Anne Cordeliát.

Anne kimondatlan édes vágyakkal, álmokkal teli szíve e mozdulat láttán újra meg újra a tiszta öröm és valami megmagyarázhatatlan, földöntúli fájdalom keverékétől remegett meg.

– Igen – felelte. – Erről akartam beszámolni, amikor felhívtalak, hogy gyere ma át. Jut eszembe, még most sem bírom felfogni, hogy Avonlea-ben bevezették a telefont! Ebben a tüneményes, nyugalmas, öreg fészekben olyan felháborítóan korszerűnek és modernkedőnek hat!

– Ezért csakis a Faluszépítő Társaságnak jár köszönet – mondta Diana. – Soha nem kaptunk volna vonalat, ha nem karolják fel az ügyet, és nem harcolnak a legvégsőkig. És jóllehet elégszer kaptak hideg zuhanyt, de ez sem hűtötte le a lelkesedésüket, és rendületlenül kitartottak. A társaság megalapításával sokat tettél Avonlea-ért, Anne. Milyen pompásan mulattunk az összejöveteleken! Hát el lehet valaha is felejteni a kék községházát vagy Judson Parker tervét, hogy gyógyszerhirdetésekkal fesse teli a kerítést?

– Valahogy mégsem érzek feltétlen hálát a Faluszépítők iránt a telefon kérdésében – válaszolta Anne. – Tudom, hogy kényelmesebb így, még a régi gyertyalángos jelzőrendszerünkénél is! És mint Mrs. Rachel mondja: „Amondó vagyok, hogy Avonlea-nek is be kell állnia a sorba.” De nem tehetek róla, ha úgy érzem, nem szabadna Avonlea-t „modern kényelmetlenségekkel” tönkretenni, ahogy az ilyesmit Mr. Harrison szokta hívni, valahányszor szellemes akar lenni. Szeretném, ha minden úgy maradna, mint a régi kedves időkben. Butaság, jól tudom, meg érzelmesség is, és ráadásul lehetetlen. Ezért máris bölcs, gyakorlatias és életrevaló leszek. De azt még Mr. Harrison is elismeri, hogy a telefon „hallatlanul remek szerkezet”... még ha tisztában is vagyunk vele, hogy legalább fél tucat kíváncsi fül hallgatja a magánbeszélgetéseinket.

– Ez benne a legszörnyűbb – sóhajtott fel Diana. – Rémes, hogy valahányszor az ember felhív valakit, hallani, hogy egy csomó helyen egyszerre veszik fel a kagylót. Mrs. Harmon Andrews állítólag kifejezetten a konyhába szereltette a telefonjukat, hogy behallgathasson a beszélgetésekbe, s közben a főzést se kelljen abbahagynia. Amikor ma felhívtál, esküszöm, hogy Pye-ék furcsán ütő óráját hallottam a háttérben. Semmi kétség, hogy Gertie vagy Josie hallgatódzott.

– Szóval ezért mondtad, hogy „Ugye, új órátok van a Zöldmanzárdos-házban”? Nem is értettem, mire célszól. De amint kimondtad, valaki dühösen lecsapta a kagylót. Gondolom, egy Pye-t ragadott el az indulat. De egy szót se többet róluk; Mrs. Rachel szavaival élve „Pye-ok voltak, és azok is maradnak, amíg világ a világ, ámen”. Beszéljünk inkább valami kellemesebb témáról. Például arról, hogy eldőlt, hol lesz az új otthonunk.

– Mondd gyorsan, Anne, hol? Bárcsak a közelben lenne!

– Hááát, éppen az a bökkenő, hogy nem. Gilbert a Négy-Szélkikötőt választotta, ami hatvan mérföldnyire fekszik Avonlea-tól.

– Hatvanra! Felőlem akár hatszázra is lehetne! – szontyolodott el Diana. – Mostanában már Charlottetownnál sem jutok messzebbre.

– De oda okvetlen el kell jönnöd! Négy-Szél a sziget legszebb kikötője. A földnyelv végén van egy kis falu, Glen St. Mary, ahol dr. David Blythe már ötven éve praktizál. Tudod, ő Gilbert nagybácsija. Nyugdíjba megy, és Gilbert veszi át a körzetét. A bácsi azonban megtartja a házát, így keresnünk kell valamit. Hogy a valóságban mi lesz az, vagy hol lesz, még nem tudom, de képzeletben már teljesen berendeztem egy kis álomházat... egy cseppnyi, tüneményes kastélyt Spanyolországban.

– És hova mentek nászútra?

– Sehova. Ne vágj ilyen elszörnyedt képet, legdrágább Dianám. Pont úgy festesz, mint Mrs. Harmon Andrews, aki mellesleg leereszkedően megjegyzné, hogy „akinek nem telik nászútra, az ne is menjen”, és emlékeztetne arra, hogy Jane annak idején Európában járt. Én viszont a Négy-Szélben, az én saját, édes kis álomházamban szeretném a mézesheteimet tölteni.

– És tényleg nem lesznek nyoszolyólányaid?

– Nincs már, akit felkérhetnék. Te, Phil, Priscilla és Jane már mind régen lehagyatott házasság dolgában, Stella pedig Vancouverben tanít. Rajtatok kívül nem ismerek egyéb „rokon lelket”, mást pedig nem kérek meg.

– De fátylat csak felteszel? – aggodalmaskodott Diana.

– Hát persze! Anélkül nem is érezném magam menyasszonynak. Emlékszem, hogy amikor Matthew a Zöldmanzárdos-házba hozott, útközben közöltem vele, hogy nem számítok arra, hogy valaha is menyasszony váljék belőlem, hiszen olyan csúnyácska vagyok, hogy úgysem kéri majd meg senki sem a kezem. Csak legfeljebb egy külföldi hittérítő! Valahogy úgy éreztem, hogy kulcsín dolgában ők igazán nem lehetnek válogatósak, ha egyszer emberevők közé viszik

majd a választott lányt. Látnod kellett volna azt a hittérítőt, Diana, akihez Priscilla hozzáment! Olyan jóképű és titokzatos volt, mint gyermekkori álmaink hőse; nála elegánsabb férfival még nem találkoztam, és egészen odavolt Priscilla „légies, aranyló szépségeért”. Bár az is igaz, hogy Japánban nincsenek kannibálok.

– A menyasszonyi ruhád legalább álomszép! – lelkendezett Diana. – Igazi királynői jelenség leszel benne... magas és karcsú. Hogy is tudod így megőrizni az alakod, Anne? Én persze folyton hízom... lassanként egészen nyoma vész a derekamnak.

– Gömbölydedtség és soványság csupán a sors rendelése – nyugtatta meg Anne. – Mrs. Harmon Andrews mindenesetre nem mondhatja neked azt, amivel engem fogadott, amikor Summerside-ből hazajöttem: „Nos, Anne, éppen olyan keszeg vagy, mint régen.” A „karcsú” igazán romantikusan hangzik, de a „keszeg” már egészen más képzetet kelt.

– Mrs. Harmon említette a kelengyéd, és elismerte, hogy van olyan szép, mint Jane-é, csakhogy Jane egy milliomoshoz ment feleségül, te pedig egy „koldusszegény orvoshoz”.

Anne felkacagott:

– A ruháim tényleg szépek! Mindig is imádtam a gyönyörű holmikát. Emlékszem az első csinos ruhámra; tudod, arra a barna félselyemre, amit Matthew-tól kaptam az iskolai hangversenyünkre. Azelőtt csupa szörnyűségben járattak. De azon az estén mintha csak egy új világba csöppentem volna.

– Gilbert akkor szavalt a „Bingen a Rajnánt”, és lenézett rád, amikor ahhoz a sorhoz ért, hogy „*És ott egy másik, nem testvére*”. Te pedig fuldokoltál a dühtől, amikor a rózsaszín papírrózsád a szivarzsebébe tette, Anne! Ugye, nem hitted volna, hogy egy szép nap hozzámész feleségül?

– Ez is a sors rendelése – nevetett Anne a lépcsőn menet.

AZ ÁLOMHÁZ

A Zöldmanzárdos-ház történetének legizgalmasabb napjait élte. És ami a legnagyobb csoda volt, hogy a zaklatottság még Marillán is meglátszott, annyira képtelen volt leplezni.

– Sosem volt még esküvő ebben a házban – mentegetődzött Mrs. Rachel Lynde-nek. – Kicsi voltam még, amikor az öreg lelkészünk azt mondta, hogy egy ház akkor válik csak igazi otthonná, ha egy születés, egy esküvő és egy haláleset megszenteli. Többen is haltak már meg itt – anyám, apám meg Matthew, sőt egy születést is megéltünk; nagyon régen, nem sokkal a beköltözésünk után kis ideig volt egy béresünk, akinek a felesége itt hozta világra a kisbabáját. De esküvőre sosem került sor. Olyan furcsa belegondolni, hogy Anne férjhez megy. A szememben még valahogy ma is az a kislány, akit Matthew tizennégy éve hazahozott. Képtelen vagyok felfogni, hogy már felnőtt. Soha nem felejttem el, hogy mit éreztem, amikor megláttam, hogy Matthew egy *lányt* hozott! Kíváncsi lennék, mi lett azzal a fiúval, aki helyett tévedésből idekerült. Vajon az ő sorsa hogy alakult?

– Akárhogy is, de szerencsés félreértés volt – szögezte le Mrs. Rachel –, bár jelzem, volt idő, amikor erről másképp vélekedtem, például azon az estén, amikor átjöttem, hogy Anne-t szemügyre vegyem, és szörnyű jelenetet rendezett! Amondó vagyok, sok minden megváltozott azóta.

Mrs. Rachel elmerengve felsóhajtott, majd ismét megelevenedett: esküvői előkészületek közben Mrs. Rachel kész volt múltbéli sérelmeire fátylat borítani.

– Adok két pamut ágytakarót Anne-nek – folytatta. – A dohánycsíkosat és az almalevelest. Ő mondta, hogy manapság megint divatba jöttek. Amondó vagyok, divat ide vagy oda, egy vendégszobában semmi sem mutat szebben, mint egy csinos almaleveles takaró. Még ki kell őket fehéríttetnem. Thomas halála óta vászonzsákban tárolom mindkettőt, és biztosan nagyon megsárgultak. Szerencsére még addig egy hónapunk van, és a harminctéves csodákat művel.

Már csak egy hónap! Marilla nagyot sóhajtott, majd büszkén kijelentette:

– Én meg a padláson őrzött fél tucat fonott szőnyegemet adom Anne-nek. Sosem hittem volna, hogy elfogadja, hiszen olyan ósdiak, és mostanában mindenki csak a csomózott szőnyeget keresi. De Anne maga kérte őket, azt mondta, nem is tenne mást a padlóra! Hiába, nagyon szépek lettek. A legmutatósabb rongyokból, csíkokban fontam őket. Az elmúlt néhány télen kellemesen elszórakoztattak. És annyi szilvabefőttet teszek el, hogy egy évig teli legyen a kamrája! Hanem fura egy dolog: a szilvafákon három éve egy virág nem sok, annyi sem volt, és már azon gondolkodtam, hogy ki kellene vágni őket. Erre most tavasszal fehérbe borultak, és olyan termést hoztak, amilyen emberlelkezet óta nem volt a Zöldmanzárdos-házban.

– Istennek hála, hogy Anne és Gilbert végtére mégis összeházasodnak. Folyton ezért imádkoztam – mondta Mrs. Rachel annak az embernek a hangján, aki bizonyos abban, hogy könyörgései meghallgatásra találhatnak. – Nagyon megkönnyebültem, amikor kiderült, hogy nem megy ahhoz a kingsporti fiatalemberhez. Igaz, gazdag volt, Gilbert meg szegény, már legalábbis egyelőre, de legalább a szigetre valósi.

– Ő Gilbert Blythe – jelentette ki Marilla elégedetten.

Marilla egyébként inkább meghalt volna, semhogy kiejtse a száján, ami mindannyiszor megfordult a fejében, valahányszor kiskorától fogva Gilbertre nézett, és pedig azt, hogy ha ostoba, akaratos büszkesége nem lép közbe, Gilbert akár az ő fia is lehetne. Valami különös módon Marilla úgy érezte, hogy Gilbert és Anne házassága jóváteszi azt a bizonyos régi hibát. A múlt keserűségéből így végül mégis jó kerekedett.

Anne a maga részéről olyan boldogságot érzett, hogy az szinte megrémítette. Az ősi babona szerint az isteneket zavarja a mértéktelenül boldog halandók látványa. Ezt ugyan csak sejtteni lehetett, az viszont biztos volt, hogy némely halandó is hasonlóképpen vélekedik. E faj két képviselője szakadt Anne nyakába egy ibolyaszín alkonyatkor, hogy elégedettsége szivárványos buborékát kipukkasszák. Kötelességüknek érezték, hogy, úgymond, „felnyissák” Anne szemét, ha még netán azt képzelné, hogy valami nagy kincshez jut az ifjú dr. Blythe személyében, vagy ha abba a hitbe ringatná magát, hogy Gilbert még most is úgy imádja, mint kamaszkorában. E két hölgy korántsem volt Anne ellensége, sőt mi több, őszintén kedvelték, és ha bárki más egy rossz szóval merte volna őt illetni, sajátjukként vették volna védelmükbe. Hiába, ellentmondásos az emberi természet.

Mrs. Inglis, azazhogy a *Daily Enterprise* társasági rovatát idézzük: „született” Jane Andrewst, édesanyja és Mrs. Jasper Bell kísérték el. Jane kedves természetét nem savanyították meg házastársi civakodással töltött évek. A sors kegyes volt hozzá. Noha – mint Mrs. Rachel mondaná – egy milliomoshoz ment feleségül, a házassága harmonikus lett. Nem rontotta el a gazdagság. A régi négyesfogat szelíd kedélyű, szeretetre méltó, rózsás arcú Jane-je maradt, aki szívből átérezte barátnője boldogságát, és őszinte érdeklődést mutatott Anne kelengyjé-

nek legapróbb részletei iránt is, mintha az valaha is versenyre kelhetett volna a maga pompázatos selymeivel és drágaköveivel. Jane nem volt kiváló elme, és valószínűleg soha életében nem mondott olyat, amire érdemes lett volna odafigyelni, de olyasmit sem, amivel más érzéseibe belegázolt volna, ami ha negatív erény is, de egyben ritka és irigylésre méltó tulajdonság.

– Szóval Gilbert mégsem hagyott cserben – kezdte Mrs. Harmon, és hangjával sikerült efeletti meglepetését is éreztetnie. – Bár a Blythe-ok – ha egyszer ígéretet tesznek – a történetektől függetlenül is tartani szokták magukat az adott szavukhoz. Lássuk csak, ugye már betöltötted a huszonötöt, Anne? Bizony, lánykoromban ez volt a kritikus életkor. De te még elég fiatalnak látszol. A vörösek mindig fiatalabbat mutatnak a koruknál.

– Manapság nagyon divatos a vörös haj – jegyezte meg Anne kissé hűvösen, bár igyekezett az arcára mosolyt erőltetni.

Humorérzéke ugyan számtalan nehézségen segítette át az elmúlt évek során, de a hajsztínére tett célzásokkal szemben továbbra sem vértette fel semmi.

– Úgy is van, úgy bizony – bólogatott Mrs. Harmon. – Ki tudja, miféle divathóbortoknak leszünk még kitéve? Nos, Anne, a kelengyéd igazán szép, és tökéletesen megfelel a társadalmi helyzeteknek, nemde, Jane? Remélem, nagyon boldog leszel. Én csakis a legjobbkat kívánom neked. A hosszú jegyesség többnyire balul üt ki, de hát a te esetekben igazán nem volt mit tenni.

– Gilbert olyan fiatal, hogy senki sem hinné el, hogy már kész orvos. Tartok tőle, hogy a betegeknek nem lesz sok bizalmuk hozzá – nyilatkozta Mrs. Jasper Bell komoran.

E kijelentését követően szorosán összezárta az ajkait, mint aki megtette, amit kötelességének érzett, és most tiszta lelkiismerettel áll az Úr színe előtt. Mrs. Bell az a típus volt, akinek kalapján mindig kornyadozik egy ványadt fekete toll, alóla pedig mindig kikandikál néhány oda nem illő hajfürt.

Bell és Andrews asszonyok apró szurkálódásai némi árnyékot vetettek Anne örömére, amelyet csinos menyasszonyi holmijai felett érzett, de mélységes boldogságát nem zavarták meg; egészen meg is feledkezett róluk, amikor később Gilbert átjött érte, hogy együtt sétáljanak le a patakparti nyírfákhoz. Amikor a Zöldmanzárdos-házba érkezett, a fák még fiatal csemeték voltak; mára pedig sudár, elefántcsontfehér oszloperdőként tartották a csillagos alkonyati égbolt tündérpalotájának mennyezetét, és lombjuk alatt Anne és Gilbert szerelmesen beszélgettek eljövendő otthonukról és közös életükről:

– Találtam magunknak egy fészket, Anne.

– Jaj, mondd csak, hol? Remélem, nem a faluban! Annak cseppet sem örülnék.

– Nem, dehogy. A faluban egyetlen kiadó ház sem akadt. A kikötő partján, Glen St. Mary és Négy-Szél-csúcs között félúton fekszik egy kis fehér ház. Kissé félreeső helyen van, de ez is csak addig számít, amíg be nem vezettedjük a telefont. A kilátás viszont csodálatos! Napnyugat felé néz, és előtte terül el a kikötő hatalmas kék víztükre. A háztól nem messze a tengeri szél fújja, vízpermet nedvesíti a homokdombokat.

– És a ház, Gilbert, az első otthonunk? Meséld, milyen?!

– Nem nagy, de nekünk elég lesz. A földszinten van egy tágas nappali kandallóval, egy ebédlő, amelynek az ablakai a kikötőre néznek, és egy kis szoba, ami megteszi majd rendelőknek. A ház legalább hatvanéves; Négy-Szélen ez a legrégebb, de szépen karbantartották, és úgy tizenöt éve teljesen felújították – újraszindelyezték, újravakolták és -parkettázták. Egyébként eleve jó építésű. Úgy hallottam, valami regényes történet fűződik az eredetéhez, de az, akitől kibéreltem, nem ismerte. Szerinte csak Jim kapitány tudja azt a régi mesét.

– És az kicsoda?

– A Négy-Szél-csúcson álló világítótorony őre. Szeretni fogod a tornyot, Anne. A fény fel-felvillan a tetején, és alkonatkor messzire látszik, mint egy fényes csillag. A nappalink ablakaiból és a bejárati ajtónkból is látni.

– Kié a ház?

– Most már a Glen St. Mary-i presbiteriánus egyházkerületé, amelynek gondnokaitól bérbé vettem. De még nem is olyan régen egy idős hölgyé, egy bizonyos Miss Elizabeth Russellé volt. Tavaly tavasszal halt meg, és mivel nem voltak közeli rokonai, a vagyonát a Glen St. Mary egyházkerületre hagyta. A bútorai ott maradtak a házban; jó részüket – mondhatni fil-lérékért – meg is vettem, mert olyan ósdiak, hogy a gondnokok nem is remélték, hogy túl tudnának adni rajtuk. Gondolom, a Glen St. Mary-i népek jobban vonzódnak a plüss brokáthoz és a díszes-tükrös tálalókhoz. Miss Russell bútorai azonban kitűnő állapotban vannak, és érzem, hogy neked is tetszeni fognak, Anne.

– Nos, eddig nem is rossz – helyeselt Anne óvatosan. – De Gilbert, a bútor nem minden! Egy nagyon lényeges részletet még nem említettél. Mondd, fák vannak-e a ház körül?

– Temérdek, ó, Driád! Közvetlenül mögötte egy nagy fenyő-liget van, az ösvényt két sor jegenyenyárfa fogja közre, és a szép kert körül fehér nyírfák magasodnak. A bejárati ajtónk egyenesen a kertre nyílik, de másfelől is be lehet jutni: egy két fenyő közt felfüggesztett kis kapun át. A sarokvasakat az egyik fenyőre erősítették, a zárat a másakra, és az összeboruló ágak alkotják a bolthajlást.

– Jaj, de boldog vagyok! Nem élhettem volna fák nélkül; a lelkem egy zuga mindig kietlen maradt volna. Ezután már meg sem kérdezem, hogy van-e a közelben patak. Félek, túl sokat kívánnék.

– Pedig van! A kert egyik sarkán csörgedezik át.

– Akkor ez a ház, amit találtál, nem más, mint az én álomházam – jelentette ki Anne, a tökéletes megelégedés szívből jövő sóhajával.

AZ ÁBRÁNDOK PARTTALAN TÁJAIN

Eldöntöted már, hogy kit hívsz meg az esküvőre, Anne? – kérdezte Mrs. Rachel, és keze egy pillanatra sem állt meg a szalvéták aszúrozása közben. – Ideje szétküldened a meghívókat, még ha csak baráti körben is.

– Nem kívánok nagy vendégsereget – válaszolta Anne. – Azokat szeretnénk magunk körül látni, akik a legközelebb állnak a szívünkhöz. Gilbert rokonait, Mr. és Mrs. Allant, Mr. és Mrs. Harrisont...

– Volt idő, amikor nem soroltad volna Mr. Harrisont a legkedvesebb barátaid közé – szúrta közbe Marilla szárazon.

– Hát, ismeretségünk kezdetén bizony nem rajongtam érte! – kacagott Anne az emlékeken. – De az idő múlása előnyösebb oldaláról mutatta be, és Mrs. Harrison is egy drága lélek. Aztán persze ott van még Miss Lavendar és Paul is.

– Hát idén nyáron mégis a szigetre jönnek? Úgy tudtam, hogy Európába készülnek.

– Amikor megírtam, hogy férjhez megyek, meggondolták magukat. Ma kaptam Paultól levelet. Azt írja, hogy mindegy, mi lesz Európával, *muszáj* eljőnnie az esküvőmre.

– Az a gyermek mindig is bálványozott – jegyezte meg Mrs. Rachel.

– Az a „gyermek” ma már egy tizenkilenc éves fiatalember, Mrs. Lynde.

– Hogy repül az idő! – hangzott Mrs. Lynde éles elméjű és eredeti válasza.

– Lehet, hogy Negyedik Charlotta is velük jön. Azt üzente Paullal, hogy eljön, ha a férje beleegyezik. Kíváncsi lennék, vajon még most is akkora kék masnikat hord-e, és hogy a férje Charlottának vagy Leonorának hívja-e? Örülnék, ha itt lenne! Hajdan együtt segédkeztünk egy esküvőnél. Valószínűleg jövő héten érkeznek a Visszhang-kunyhóba. Aztán jön még Phil és Jo tiszteletes...

– Rémes hallani, hogy így beszélsz egy egyházi személyről, Anne! – fedtte meg Mrs. Rachel szigorúan.

– De hisz a felesége is így szólítja!

– Akkor ő is lehetne több tisztelettel a férje szent hivatása iránt! – torkolta le Mrs. Rachel kérlelhetetlenül.

– Ha jól emlékszem, néha elég élesen köszöri a nyelvét egy-egy lelkészen! – incselkedett Anne.

– De azt is tisztelettudóan tettem! – tiltakozott a jeles hölgy.
– Tőlem ugyan nem hallottad, hogy becenevén emlegettem volna egy papot!

Anne elfojtott egy mosolyt.

– Végül pedig Diana, Fred, kis Fred és kis Anne Cordelia, meg Jane Andrews várható. Bárcsak Miss Stacey, Jamesina néni, Priscilla és Stella is itt lehetnének! De Stella Vancouverben van, Pris Japánban, Miss Stacey pedig Kaliforniába ment férjhez. Jamesina néni – bár retteg a kígyóktól – Indiába utazott, hogy a lánya missziós körzetét felderítse. Igazán rettentés, hogy ahányan, annyifelé szóródtunk szét!

– Amondó vagyok, ez ellenkezik az Úr akaratával! – nyilatkozta Mrs. Rachel ellentmondást nem tűrően. – Fiatalkoromban az emberek ott nőttek fel, ahol születtek, vagy legalábbis onnan nem messze; ott is házasodtak, és ott is telepedtek le. Hála az égnek, hogy te ragaszkodtál a szigethez, Anne. Tartottam tőle,

hogy amint befejezi a tanulmányait, Gilbert világgá megy, és téged is magával cipel.

– Ha mindenki ott maradna, Mrs. Lynde, ahol született, hamarosan nem férnénk el egymástól.

– Ó, nem akarok én vitatkozni veled, Anne! *Nekem* nincs diplomám! Mikor is lesz a szertartás?

– Délben, vagy ahogy a pletykarovatok újságírói hívják: „fényes nappal”. Így még elérjük a Glen St. Mary-i vonatot.

– És a fogadószobában tartjuk meg?

– Nem, csak ha esik. A gyümölcsös mellett döntöttünk; ne legyen felettünk más, mint a kék ég, és a nap süssön le ránk. Ha tehetném, tudja-e, mikor és hol szeretnék megesküdni? Egy hajnalon, lehetőleg júniusban, amikor ragyogva felkel a nap, és rózsák nyílnak a kertben... csak leszöknék Gilberthez, és együtt elsétálnánk a bükkerdő szívébe, hogy a nagyszerű katedrálishoz hasonló zöld boltívek alatt fogadjunk egymásnak örök hűséget!

Marilla helytelenítően szipáskolt, Mrs. Rachel pedig mélységesen megbotránkozott:

– Ennél furcsábbat még nem hallottam, Anne! Hiszen ez nem is lenne törvényes! Aztán meg mit szólna hozzá Mrs. Harmon?

– Hát éppen ez a bökkenő – sóhajtott fel Anne. – Mi mindent nem tehetünk meg az életben, csak mert attól félünk, hogy Mrs. Harmon rávágna: „Igaz, hogy sajnálatos, és sajnálatos, hogy igaz!” Mennyi csodálatos élménytől esünk el Mrs. Harmon Andrews miatt!

– Néha igazán nem is értelek, Anne! – siránkozott Mrs. Lynde.

– Anne világéletében romantikus volt – védte Marilla.

– Á, a házasság majd ebből is kigyógyítja – nyugodott meg Mrs. Rachel.

Anne jót nevetett, és a házból kisurranva felkereste a Szerelmek Ösvényét, ahol Gilbert rátalált; egyikük lelkében sem támadt vélelem vagy akár remény, hogy a házasság majd megszabadítja őket a romantika varázsától.

A következő hét során meg is érkeztek a Visszhang-kunyhó lakói, és a Zöldmanzárdos-ház repesve fogadta őket. Miss Lavendar oly kevéssé változott, mintha a szigeten tett utolsó látogatása óta eltelt három év csupán egyetlen futó pillanat lett volna, de Paul láttán Anne teljesen elképedt: vajon csakugyan az avonlea-i iskolából ismert kisfiú lenne ez a ragyogó, száznyolcvan centiméteres fiatalember?

– Jaj, olyan öregnek érzem magam melletted, Paul! – kiáltott fel Anne. – De hiszen fel kell nézнем rád!

– Ön sosem fog megöregedni, tanárnő – nyugtatta meg Paul. – Azon szerencsés halandók közé tartozik, akik ittak az Örök Fiatalság Vizéből – ön is ilyen, és Lavendar mama is. Én bizony nem szólítom Mrs. Blythe-nak a házasságkötése után! Nekem mindig csak „tanárnő” marad, aki életem legcsodálatosabb ismereteit csöpögtette a fejembe. Szeretnék önnek mutatni valamit.

A „valami” egy zsebkönyv kiadású verseskötet volt. Paul legszebb látomásait szedte versbe, és a szerkesztők ezúttal nem maradtak olyan érzéketlenek, mint ahogy néhanap feltételezik róluk. Anne őszinte örömmel olvasta a költeményeket, amelyeket elbűvölőnek és ígéretesnek talált.

– Egy nap híres leszel, Paul! Régi álmom, hogy egyik tanítványomból neves ember válik. Annak idején egyetemi rektornak képzeltem, de egy nagy költő ezerszer jobb! Akkor majd eldicsekedhetek vele, hogy a híres Paul Irvinget egyszer elnászpángoltam! De hiszen nem is ütöttelek meg, ugye, Paul? Ez aztán az elszalasztott lehetőség! De azért a szünetben bent tartottalak!

– Még ön is híres lehet, tanárnő. Az utóbbi három évben sok megjelent művével találkoztam.

– Ugyan, dehogy. Tisztában vagyok a képességeimmel. Tudok verset írni, ötletgazdag kis karcolatokat, amelyeket a gyerekek szívesen olvasnak, a szerkesztők pedig várva várt csekkekkel jutalmaznak. De ennél többre nem futja! Az evi-lági halhatatlanság egyedüli kilátásának az emlékirataidban nekem szentelt néhány sort érzem.

Negyedik Charlotta felhagyott a kék masnikkal, de szeplői ugyanúgy virítottak:

– Sosem gondoltam volna, Miss Shirley, asszonyom, hogy egy jenkihez megyek majd férjhez! De az ember nem tudhatja, mit tartogat számára a végzet, és ez különben sem az ő hibája. Ennek született.

– Hiszen te is jenki lettél ezáltal, Charlotta!

– Még csak az hiányzik, Miss Shirley, asszonyom! Akkor sem, ha akár egy tucat jenki férjem lenne! Tom jóra való, kedves ember. Aztán meg nem akartam kényeskedni, mert ki tudja, lesz-e még egy alkalmam? Tom nem iszik, oszt nem morog, ha dolgoznia kell, és mindent összevetve, igazán nincs okom panaszra, Miss Shirley, asszonyom.

– Leonorának hív?

– Á, más se kéne, Miss Shirley, asszonyom! Azt se tudnám, kire gondol! Persze, amikor egybekeltünk, azt kellett mondania: „Feleségül veszek, Leonora”, és esküszöm önnek, Miss Shirley, asszonyom, hogy azóta kínozz egy szörnyű balsejtelem, hogy nem is nekem mondta, oszt nem is vagyunk tisztességesen megesküdvé. Szóval önnek is bekötik a fejét, Miss Shirley, asszonyom? Én is szívesen hozzámentem volna egy orvoshoz! Jól jönne, amikor a gyerekeknek kanyarójuk vagy kruppjuk van. Tom csak egy kőműves, de igazán jóra való ember. Amikor aszontam neki: „Tom, elmehetek Miss Shirley esküvőjére?”

Mindenképp elmegyek, de szeretném a beleegyezéssel tenni.” Erre ő azt felelte: „Tégy, ahogy jólesik, Charlotta, s az nekem is megfelel.” Ez aztán a nagyszerű férj, Miss Shirley, asszonyom.

Az esküvő előtti napon végre megjött Philippa és az ő Jo tiszteletese. A két lány önfeledt öröme hamarosan a múltat s jövőt érintő kellemes, bizalmas csevegéssé csitult.

– Anne királynő, fenségesebb vagy, mint valaha. Én szörnyen lefogytam a kicsik születése óta. Feleannyira sem mutatok jól, de azt hiszem, Jo ilyennek szeret. Legalább nem üttünk úgy el egymástól. Jaj, ha tudnád, milyen nagyszerű, hogy Gilberthez mégy hozzá! Roy Gardnerrel sosem lettél volna boldog. Most már belátom, hogy nem illettetek össze, de akkor rémesen csalódott voltam. Mindenesetre csúnyán elbántál velem, Anne.

– Ha jól tudom, azóta begyógyultak a sebei – mosolyodott el Anne.

– Be bizony. Megnősült, a felesége egy édes kis jószág, és nagyon boldogok. Végül minden jóra fordul. Ezt állítja a Biblia és Jo is, és mindkettő elég szavahihető forrás.

– Alec és Alonzo is megnősültek?

– Alec igen, de Alonzo még nem. Ó, istenem, ez a beszélgetés hogy visszahozza a Patty házában töltött vidám napokat! Milyen remekül szórakoztunk!

– Jártál ott mostanában?

– Hát persze, gyakran megfordulok náluk. Miss Patty és Miss Maria továbbra is a kandalló mellett üldögélnek, és kötögetnek. Apropó, küldtek velünk nászajándékot. Találd csak ki, Anne, hogy mit.

– Halvány fogalmam sincs. Honnan tudták, hogy férjhez megyek?

– Hát onnan, hogy megmondtam. Múlt héten voltam ott. Ó, rettentően érdeklődtek! Azután két nappal ezelőtt Miss Patty

azt írta, hogy nézzek be hozzájuk, majd megkért, hogy hozzam el az ajándékát. Mit kívánnál Patty házából, Anne?

– Úgy érted, Miss Patty elküldte nekem a porcelánkutyákat?

– Menj csak fel! Ott vannak a bőröndömben. És levelet is írtak. Várj, rögtön hozom.

„Kedves Miss Shirley!”, írta Miss Patty. „Érdeklődéssel halottunk közelgő menyegzőjéről. Fogadja szívből jövő jókívánásainkat. Maria és én ugyan sosem voltunk férjnél, még sincs kifogásunk mások házassága ellen. Elküldjük Önnek a porcelánkutyákat. A végrendeletemben is Önre kívántam hagyni őket, mert olyan őszinte vonzalommal viseltetett irántuk. De Mariával valószínűleg még soká élünk (Isten segítségével), ezért határoztam úgy, hogy elküldöm a kutyákat, amíg Ön még fiatal. Minden bizonnyal emlékszik még arra, hogy Góg jobbra, Magóg viszont balra néz.”

– Gondold csak el, hogy ez a két tüneményes kutya az álomházamban, a kandalló két oldalán ül majd! – lelkenedett Anne. – Ekkora boldogságra nem számítottam!

Azon az estén az előkészületektől zsongott a Zöldmanzárdos-ház, de amikor leszállt az alkonyat, Anne észrevétlen kisurrant az ajtón. Lánysága utolsó napján még el kellett zarándokolnia valahova, és pedig egyedül. Az ezüstnyárfák árnyékában fekvő kis avonlea-i temetőben felkereste Matthew sírját, és hallgatagon átadta magát a régi emlékeknek és a soha el nem múló szeretetnek.

– Ha Matthew élne, milyen boldog lenne holnap! – suttogetta maga elé. – De hiszem, hogy valahol mégis tud róla, és örül is neki. Egyszer azt olvastam, hogy a „halottaink addig élnek, amíg gondolunk rájuk”. Matthewról nem feledkezem meg soha, így számomra örökké élni fog.

A sírján hagyta a virágokat, és lassan lesétált a lejtőn. Tündéri árnyakkal és fényekkel játszó este volt. Nyugaton bíbor és

borostyánsárga árnyalatú báránnyelűk úsztak a tiszta almazöld égen. Messziről odalátszott a naplementében csillogó tenger, és a rőt partról a víz szüntelen mormolása hallatszott. Anne-t körülvette a gyönyörű vidék, az oly régóta szeretett hegyek, erdők és mezők csendje.

– Akárcsak annak idején – mondta Gilbert, amikor szembeálkózott Anne-nel a Blythe-kapu előtt. – Emlékszel még, Anne, amikor először sétáltunk le együtt ezen a lejtőn? Egyébként is az volt az első sétánk.

– A kora estében hazafelé tartottam Matthew sírjától, és te kiléptél a kapun, én pedig leküzdöttem annyi év ostoba büszkeségét, és megszólítottalak.

– Előttem pedig megnyílt a mennyország – tette hozzá Gilbert. – Attól a perctől fogva reménykedni kezdtem a jövőben. És amikor a kaputoknál elbúcsúztam tőled, és elindultam haza, én voltam a világom legboldogabb. Anne megbocsátott nekem.

– Neked volt több megbocsátanivalód. Milyen hálátlanul viselkedtem még azután is, hogy akkor a tavon megmentetted az életemet. Eleinte hogy gyűlöltem, hogy a lekötelezettek lettem! Nem érdemlem meg a boldogságot, amit tőled kapok.

Gilbert nagyot nevetett, és erősebben megszorította a gyűrűjét viselő törekeny kezét. Anne eljegyzési gyűrűjét gyöngyök díszítették; nem volt hajlandó gyémántot viselni.

– Azóta nem tudok megbarátkozni velük, hogy kiderült: nem a képzeletemben élő csodás bíborszínben ragyognak! Mindig azt a régi csalódást juttatják az eszembe.

– De az egykori legenda szerint a gyöngy könnyeket jelent – tiltakozott az eljegyzés idején Gilbert.

– Nem félek tőlük. Nemcsak a szomorúság, de az öröm is megríkáthat. Életem legboldogabb perceiben könny csillogott a szememben – akkor, amikor Marilla közölte, hogy itt maradhatok a Zöldmanzárdos-házban, amikor Matthewtól

az első szép ruhát kaptam, és amikor megtudtam, hogy felgyógyulsz a tífuszból. Inkább gyöngyökkel jegyezz el hát, Gilbert, és én kitárt szívvel fogadom az élet örömei mellett a szomorúságot is.

De szerelmeseink ma este nem gondoltak a bánattal, csak a boldogsággal. Másnap volt az esküvőjük, és Négy-Szél kikötőjének ködfátyolba burkolódzott bíbor partján várt rájuk az álomház.

A ZÖLDMANZÁRDOS-HÁZ ELSŐ MENYASSZONYA

Menyegzője napján Anne-t a veranda feletti kis manzárd-szoba ablakán bekacsintó napsugár, és a függönnyel játszadozó szeptemberi szellő ébresztette:

Ó, de örülök, hogy ragyog majd rám a nap! – gondolta boldogan.

Első ébredése jutott az eszébe, amikor a reggeli napfény a vén Hókirálynő fehér sziromesőjén át kúszott fel az ágyára, de magával hozta az előző este fájó csalódásának emlékét. Azóta boldog gyermek- és lánykori álmok tették kedvessé, szentelték meg falait. Távollétei után mindig boldogan tért ide vissza, kegyetlen gyötrellemmel ennél az ablaknál térdepelte végig az éjszakát, amikor azt hitte, Gilbert nem épül fel többé, és eljegyzése estéjén itt ült szóltan boldogságában. Sok örömteli és néhány szomorú virrasztás tanúja volt ez a szoba, és ma örökre el kell hagynia. Nem lesz többé az övé; mostantól a tizenöt éves Dora öröklí majd tőle. Anne maga sem kívánta, hogy másképp legyen: ez a kis szoba az ifjúság és lányság megszentelt helye, s a múlt is, amely ma, az asszonyi sors kezdetével végleg lezárul.

A délelőtt szorgos és víg készülődés közepette zajlott. Diana már korán átjött segíteni; kis Fred és kis Anne Cordelia is vele tartott. A Zöldmanzárdos-ház ikrei, Davy és Dora kivitték magukkal a kicsiket a kertbe.

– Vigyázzatok, nehogy kis Anne Cordelia tönkregyege a ruháját! – idegeskedett Diana.

– Nyugodt szívvel rábízhatod őket Dorára – nyugtatta meg Marilla. – Sok édesanyánál gondosabb és józanabb ez a kislány. Én mondom, kész csoda! Nyomokban sem hasonlít arra a szeleburdira, akit volt szerencsém felnevelni.

A csirkesaláta felett Marilla rámosolygott Anne-re, és arc kifejezéséből ítélve gyanítható volt, hogy ezt a „szeleburdit” mindenkifelett szereti.

Amikor biztos volt benne, hogy hallótávolságon kívül kerültek, Mrs. Rachel megjegyezte:

– Igazán rendes gyerekek az ikrek. Dora olyan, akár egy felnőtt nő, segítőkész, és Davyból is igen pompás fiú válik. Nem az az istenátka, aki régebben volt.

– Soha életemben nem voltam olyan zaklatott, mint az idekerülése utáni első hat hónapban – vallotta meg Marilla. – Később, azt hiszem, már hozzászoktam. Mostanában nagy kedve támadt a gazdálkodáshoz, és szeretné, ha jövő évtől rábíznám a gazdaság irányítását. Miután Mr. Barry már nem akarja sokáig bérelni, lehet, hogy megteszem. Úgyis találnunk kell valamilyen megoldást.

Diana terjedelmes kötenyt kanyarított a selyemruhája elé:

– Gyönyörű az idő az esküvőd napján, Anne – mondta. – Ha Eatontól rendelned, sem lehetne szebb!

– Anélkül is éppen elég pénzt vesznek el a szigetről – méltatlankodott Mrs. Lynde.

Mrs. Rachelnek megvolt a véleménye a nagy áruházakról, melyek polipkarjaikkal mindenhová elérnek, és egyetlen alkalmat sem mulasztott el, hogy ezt ne szellőztesse:

– Ami a katalógusát illeti, amondó vagyok: manapság az az avonlea-i lányok bibliája. Vasárnaponként a Szentírás helyett bújják.

– Nos, a gyerekeket remekül elmulattatja – vette a védelmébe Diana. – Fred és kis Anne órák hosszat elnézegetik a képeket.

– Én tíz gyereket is elszórakoztattam Eaton-katalógus nélkül! – szegte fel a fejét Mrs. Lynde szigorúan.

– Jaj, ne veszekedjete már egy ilyen semmisség miatt! – szólt rájuk Anne vidáman. – Ma van életem legszebb napja! Mérhetetlen boldogságomat mindenkivel meg akarom osztani!

– Én aztán őszintén remélem, hogy sokáig eltart! – sóhajtott fel Mrs. Lynde.

Jóakarathoz nem fért kétség, és hitte is, amit mondott, ugyanakkor tartott tőle, hogy a fennen hangoztatott boldogsággal kihívjuk magunk ellen a sorsot. Anne-t a saját jól felfogott érdekében mérsékleltre kell inteni.

Ám délben akkor is egy boldog és gyönyörű menyasszony – a Zöldmanzárdos-ház első menyasszonya – lépkedett le a régi háziszóttos lépcsőn – karcsún, fénylő tekintettel, habos, szűzies fehér fátylában, karjában rengeteg rózsával. Az előtérben várakozó Gilbert rajongva nézett fel rá. Anne végre az övé; évek türelmes várakozásával elnyerte ezt a tünékeny, régen áhított kincset. Édes megadással öelötte teszi le a fegyvert. Vajon érdemes-e rá? Sikerül-e majd olyan boldoggá tennie, mint reméli? Ha kudarcot vallana, ha nem ütné meg azt a mértéket, amellyel Anne a férfit méri, akkor... de ebben a pillanatban Anne kinyújtotta felé a kezét, tekintetük találkozott, és a boldog bizonyosság elsöpört minden kétséget. Egymáshoz tartoznak, és ezen semmi sem változtat, bármit tartogasson is számukra az élet. Féltő gonddal vigyázzák a másik boldogságát, és szívükben nem támad rettegés.

A régi gyümölcsösben, jól ismert barátok szerető, kedves körében, Isten napja alatt esküdtek meg. Mr. Allan adta össze őket, és Jo tiszteletes mondta el a „legcsodálatosabb esküvői imát”, ahogy arról később Mrs. Lynde áradozott. Szeptember-

ben ritkán dalolnak a madarak, de most mégis édes dallam szállt egy láthatatlan faág felől, míg Anne és Gilbert az időtlen eskü szavait ismételték. Anne hallotta, és édes borzongás futott végig rajta; Gilbert is hallotta, és csak azt nem értette, hogy nem fakad örömdalra a világ összes madara; Paul is hallotta, és később egy költeményben örökítette meg, amely első verseskötetének egyik leginkább dicsért darabja lett, s végül Negyedik Charlotta fülét is megütötte, aki ujjongó bizonyossággal érezte: ez csakis szerencsét jelenthet imádott Miss Shirleyjének. A madár az esketés végéig énekelt, majd előadását egy bolondos, szívmengető kis trillával fejezte be.

A gyümölcsösök ölén fekvő öreg szürkészöld ház még soha nem élt meg ennél jókedvűbb és derűsebb délutánt. A hasonló alkalmakkor agyonkoptatott szellemességek és tréfák ezúttal sem maradhattak el, de soha ilyen eredetinek, ötletesnek és kacagtónak nem tűntek, mint most. Szakadatlan nevetés és vidámság között telt az idő. Amikor Anne és Gilbert kocsi száltak, hogy Paul kivigye őket a carmodyi vonathoz, az ikrek már készen álltak a rizzsel meg ócska cipőkkel, amelyek szórásából Negyedik Charlotta és Mr. Harrison is derekasan kivették a részüket. Marilla a kapuból nézett az aranyvesszővel szegélyezett ösvényen távolodó kocsit után. A kanyarban Anne még utoljára visszafordult, és búcsút intett. Elment hát; a Zöldmanzár-dos-ház többé nem az otthona, és Marilla hirtelen megöregedett, szürke arccal indult a ház felé, amelyet tizennégy éven át Anne – még távollétében is – étellel és fénnel töltött meg.

De Diana és kicsinyei, a Visszhang-kunyhó lakói és Allanék még ott maradtak, hogy az első este magányán átsegítsék a két idős hölgyet. A vacsoraasztal mellett sikerült is békés, kellemes hangulatot teremteniük; sokáig elüldögéltek, és felidéztek a nap eseményeit. Ezalatt az ifjú házások Glen St. Maryben leszálltak a vonatról.

HAZATÉRÉS

Dr. David Blythe értük küldte a homokfutóját, és a bakon ülő kis süvölvény megértő vigyorral hagyta őket magukra, hogy a fénylő estében boldog kettesben hajthassanak új otthonukba.

Anne felejthetetlenül szépnek találta a falu feletti dombtetőről elébük táruló tájat. Álomháza ugyan még nem látszott oda, de Négy-Szél kikötője úgy feküdt a lábainál, mint egy ezüstös-rózsás tükör. Messze lent, a homokdombok torlasza és a meredek, égbe szökő, komor és vörös homokkő sziklafal között nyílt a kikötő bejárata, és azon túl a zord, nyugalmas tenger pihent az alkonypírban. A kikötő partja és a homokdűnék találkozásánál megbújó öbölben egy kis halászfalu feküdt; a ködös látóhatáron óriási opálnak tetszett. Drágakövekkel teliszórt kupolaként borult föléjük az esti égbolt, a tenger lenyűgöző közelségétől csípőssé vált a levegő, és a tájat a tengerparti esték egyedülálló, változatos szépsége ülte meg. A fenyőfák alatt lassan sötétedő part mellett vitorlák haloványan derengő foltjai úsztak. A távolabbi parton álló kis fehér templom tornyában harang csendült, és a víz fölé szálló lágy, álmodozóan édes hangja beleolvadt a tenger panaszos sóhajába. A csatornánál, a sziklán álló világítótoronyban, a tiszta északi égbolton aranyos meleg fényét fel-felvillantó jelzőfény a jóreménység vezércsillagaként remegett-reszketett. A látóhatár szélén egy gőzhajó füstjének fodrozódó csíkjá látszott.

– Csodálatos, egyszerűen gyönyörű! – suttogta Anne. – Szeretni fogom Négy-Szelet, Gilbert. Hol a házunk?

– Még nem látszik; az öböltől húzódnó nyírfaliget eltakarja. Glen St. Marytól úgy két mérföldnyire fekszik, a világítótorony és közte még egy mérföld az út. Nincs sok szomszédunk, Anne. Egyetlen ház van csak a közelünkben, és ott sem tudom, hogy ki lakik. Nem leszel nagyon magányos a távollétemben?

– A fény és a táj szépsége elég társaság nekem. De mégis ki lakhat abban a házban, Gilbert?

– Fogalmam sincs. Nem úgy fest, mintha... hm, rokon lelkek volnának, ugye, Anne?

A ház jókora, impozáns épület volt, élénkzöld színe mellett a táj szinte fakónak látszott. Mögötte gyümölcsös, előtte szépen ápolt gyep terült el, valahogy azonban mégis sivár benyomást keltett. Lehet, hogy e hatást rendezettsége idézte elő: a ház és környezete – a csűrök, a gyümölcsös, kert, pázsit és ösvény – lehangolóan rendes volt.

– Hát... nem tűnik valószínűnek, hogy aki az ilyen színt kedveli, rokon lélek lenne – ismerte el Anne. – Bár véletlen is lehet, tudod, mint a kék községháza esetében. Azt azonban érzem, hogy itt nem élnek gyerekek. Még a Tory úton lévő régi Copp-tanyánál is tisztább, pedig annál makulátlanabbat elképzelni sem lehet.

A kikötő partján kanyargó nedves, piros úton senkivel sem találkoztak, de mielőtt az otthonukat rejtő nyírfaligetbe értek volna, Anne jobb kéz felől egy lányt pillantott meg, aki hófehér libanyáját terelt a bársonyosan zöld dombtetőn. Az ott növekvő hatalmas, elszórtan álldogáló fenyők között egy-egy pillanatra sárgálló, learatott földek, aranyos homokdűnék és a tenger kékje tűnt fel. A lány sudár termetű volt, és halványkék mintás pamutruhát viselt. Kihúzott derékkal, ruganyos léptekkel haladt a nyáj nyomában, és akkor ért a domb lábánál nyíló

kapuhoz, amikor Anne és Gilbert éppen arra haladtak. A lány a kapu reteszére tette a kezét, és kitartóan, érdeklődésnek alig nevezhető, ám kíváncsiságig sem leereszkedő tekintettel kísérte őket. Anne egy röpké percig mintha némi burkolt ellenségességet is felfedezett volna. Mégsem ez, hanem a lány szépsége lepte meg Anne-t; ilyen külsőre bárhol felfigyeltek volna. Nem viselt kalapot, súlyos, vörösés fényű, érett búzaka-lász színére emlékeztető hajfonatait koronaként tekerte a feje búbjára, szeme csillogóan kék volt, ajka pedig olyan élénkpiros, mint az övébe tűzött pipacsok színe.

– Gilbert, ki az a lány, aki mellett most mentünk el? – kérdezte Anne halkán.

– Nem láttam semmiféle lányt – felelte Gilbert, aki a feleségén kívül vak és süket volt mindenki más iránt.

– Annál a kapunál állt... nem, ne fordulj hátra. Még most is minket figyel. Soha ilyen gyönyörű arcot nem láttam!

– Itt jártamkor egyetlen figyelemre méltó lányt sem láttam. Akadt ugyan egy-két csinos Glenben, de egyikre sem mondanám, hogy gyönyörű.

– Pedig ez a lány az. Nyilván nem találkozta velem, különben emlékeznél rá. Lehetetlen elfelejteni. Ilyen arcot csak festményeken látni! És a haja! Browning „aranykötelét” és „tündöklő kígyóját” juttatta eszembe!

– Talán látogatóba érkezett a Négy Szélbe... esetleg a kikötőn túli nagy, nyári szálloda lakója.

– Fehér kötényt viselt, és libákat terelt.

– Talán szórakozásból csinálta – de nézd csak, Anne, ott a házuk!

Anne a mutatott irányba nézett, és fejből tovatűnt a szép, neheztelő pillantású lány. Új otthona első látásra testet-lelket gyönyörködtető látványt nyújtott; úgy festett, mint egy partra vetett nagy, krémszínű tengeri kagyló. A kerti utat szegélyező

magas, bíborszínű, kettős jegenyenyárfasor fenségesen rajzoló-
dott ki az ég hátterén. Mögötte egy homályba vesző fenyőerdő
óvta a kertet a tenger felől fújó csípős szélről, amely bizonyára
különös, csodálatos muzsikát játszott a fenyőágak között. Más
erdőkhöz hasonlóan mélye mintha titkokat rejtett és tárt volna
fel, titkokat, amelyeknek bájára csak a türelmes kutató buk-
kan rá, de amelyeket a fák sötétzöld karjai védenek kívülről a
közönyös vagy kíváncsi tekintetek elől.

A homokzátonyon túl már az éjszakai szél kezdett vad táncba,
és a kikötő szemközti partján álló halászfalu fényei villódtak,
amikor az ifjú házaspár végighajtottak a nyárfasoron. A kis ház
ajtaja kinyílt, és barátságos tűzfény törte meg a leszálló sötétsé-
get. Gilbert leemelte Anne-t a homokfutóról, és a vörhenyes csú-
csú fenyők közt nyíló kapun át bevezette a kertbe, majd onnan a
tisztára seprert piros ösvényen fel a házig.

– Isten hozott otthon – suttogeta, és kéz a kézben lépték át
álomházuk küszöbét.

JIM KAPITÁNY

Az „öreg Dave doktor” és „Dave doktorné” a kis házban fogadták az ifjú párt. Dave doktor nagydarab, víg kedélyű, fehér pofaszakállas öregúr volt, a doktorné pedig egy apró természetű, takaros, rózsás arcú, ezüsthajú idős hölgy, aki képletesen és valóságosan is rögtön szívébe fogadta Anne-t:

– De örülök, hogy megismerhetlek, kedvesem! Biztosan nagyon elcsigázott az út. Készítettem egy kis harapnivalót, Jim kapitány pedig pisztránggal kedveskedett nektek. Jim kapitány... mondja, hova tűnt? Á, gondolom, kiment, hogy bekösse a lovat. Gyere csak fel, és vedd le a holmid.

Míg Dave doktorné nyomában felment az emeletre, Anne ragyogó, elismerő pillantását egy részlet sem kerülte el. Ott-hona külseje örömmel töltötte el; a Zöldmanzárdos-ház és annak régi, szeretett hagyományai hangulatát árasztotta.

– Ha nem csalódom, Miss Elizabeth Russellben is rokon lélekre találhattam volna – mormolta maga elé, amikor egyedül maradt a szobájában. A két ablak közül a tetőablak az alsó kikötőre, a homokzátonyra, és Négy-Szél fényeire nyílt:

„Az örvénylő óceán-ívegen

Talán e hang tár tűnt tündéri tájt!”²

– idézte Anne halkán. A manzárdablakból az ősz színeiben pompázó kis völgyre és a rajta átfutó patakra lehetett kilátni.

---

² Tóth Árpád fordítása

A patak felső szakaszán, tőlük úgy fél mérföldnyire állt az egyetlen ház; szürke, öreg, zezzugos épület volt, amely félnk, kutató ablakszemeivel a körbenálló füzek ágai közt kémlelte a sűrűsödő homályt. Anne eltűnődött, hogy vajon ki lakhat benne; legközelebbi szomszédairól lévén szó, remélte, hogy kedves emberek. Hirtelen felrémlt előtte a fehér libákat hajtó gyönyörű lány képe. Gilbert azt gondolta, hogy az a lány idegen errefelé, pedig nekem úgy tűnt, hogy idevalósi. Volt benne valami, amitől a tenger, az ég és a kikötő részének éreztem. Négy-Szél a vérében van.

Amikor Anne lement, Gilbert egy ismeretlennel beszélgetett a kandalló előtt állva. Anne láttán mindketten megfordultak.

– Anne, hadd mutassam be Boyd kapitányt. Boyd kapitány, a feleségem.

Gilbert életében először ejtette ki más, mint Anne előtt ezt a szót: „a feleségem”, de látszott, hogy majd szétveti a büszkeség. Az idős kapitány Anne felé nyújtotta inas kezét. Egymásra mosolyogtak, és attól a perctől barátok voltak. Egyik rokon lélek felismerte a másikat.

– Nagy öröömre szolgál, hogy megismerhetem, Blythe asszony. Remélem, olyan boldog lesz itt, mint az első fiatalasszony, aki ebben a házban élt. Annál igazán nem kívánhatok önnek többet! De a férje mégsem mutatott be megfelelően. Jim kapitány a becsületes, hétköznapi nevem, és az volna a legjobb, ha egyszer s mindenkorra így szólítana. Igazán szép, kicsi fiatal hölgy kegyed, Blythe asszony. Ahogy így elnézem, olyan érzés, mintha magam is frissen nősültem vóna.

A szavait követő nagy kacagás közepette Dave doktorné megpróbálta rávenni a kapitányt, hogy maradjon ott, és vacsorázzon velük.

– Köszönöm szépen. Igazán nagy megtiszteltetés, doktorné asszony. Általában egyedül szoktam elkölteni a vacsorámat, és csak a tükörben látszó csúf ábrázatom tart nekem társaságot.

Nem nyílik gyakran módom két ilyen édes, csinos kis hölgyel asztalhoz ülni.

Jim kapitány bókjai papírra vetve talán porosnak hatnak, ám olyan udvarias, finom modorban, olyan tisztelettudóan adta elő őket, hogy hallgatója úgy érezhette magát, mintha uralkodói kegyben részesült volna.

Jim kapitány – szívében és szemében az örök fiatalság vidámságával – nemes lelkű, nyílt természetű öregúr volt. Magas, kissé esetlen és hajlott hátú alakja mégis erőt és szívósságot sugárzott, simára borotvált arcát mély barázdák szántották, bőrét bronzbarnára sütötte a nap, acélszürke, sűrű sörénye csaknem a vállát verte, mélyen ülő, hihetetlenül kék szeme pedig néha huncutul csillogott, máskor meg álmodozón nézett a világba vagy olyan sóvárgó kíváncsisággal fürkészte a tengert, mint aki elveszett kincs után kutat. Úgy adódott, hogy egy nap Anne is megtudta, Jim kapitány mit keres.

A kapitány egyébként tagadhatatlanul csúnya volt; szikár állkapcsa, keményen összeszorított szája nem éppen a szépség ismérvei szerint formálódtak. Jóllehet a temérdek átélt nehézség és bánat kitörölhetetlen nyomot hagyott testén és lelkén, és Anne először semmi vonzót nem látott rajta, később ez sosem fordult meg a fejében, mert a durva külsőn átcsillogó szellem csodálatosan megszépítette.

Vígan körülülték a vacsoraasztalt. A pattogó tűz elűzte a szeptemberi este hűvösét, de az ebédlő nyitott ablakain szabadon áramlott be a tengertől illatos levegő. A páratlan kilátás átfogta a kikötőt, s rajta túl a bíborszínű, alacsony dombok lágy vonalát. Az asztal roskadozott Dave doktorné finom csemegéi alatt, de a fő fogás kétségkívül a nagy tál tengeri pisztráng volt.

– Gondoltam, utazás után jól fog esni – jegyezte meg Jim kapitány. – Ennél frissebbet sehol sem kapni, Blythe asszony. Két órája még a gleni tóban úszkáltak, úgy bizony!

– Ilyenkor ki őrzi a világítótornyot, Jim kapitány? – érdeklődött Dave doktor.

– Alec unokaöcsém. Úgy ért hozzá, akárcsak én. No, bevalom, örül a szívem, hogy itt marasztottak vacsorára. Annak rendje és módja szerint megéheztem... hiába, nem hívják soknak azt, amit ma ebédeltem.

– Lefogadom, hogy csak egy hajszál választja el az éhenhalástól odalent a toronyban – róttá meg a doktorné szigorúan. – Nem veszi a fáradságot, hogy tisztességesen étkezzék!

– Már hogyné venném, doktorné asszony! – tiltakozott az öregúr. – Általában úgy élek, akár egy király. Tegnap este is átvoltam Glenben, és két font marhahússal tértem haza. Ma aztán nagy vacsorát akartam csapni belőle.

– És mi lett a hússal? – érdeklődött Dave doktorné. – Tán lába kélt útközben?

– Neem – pironkodott Jim kapitány. – Csak hát estefelé beállított éjszakai szállásért egy szegény, jellegtelen kutya. Gondoltam, valamelyik part menti halászé lehetett. Nem dobhattam ki a nyomorultat – fájós volt a lába. Ezért bezártam a verandára, ahol egy ócska zsákra vackolhatott. Igen ám, de sehogy sem tudtam elaludni. Azt hiszem, az zavarhatott, hogy eszembe jutott: az eb éhesnek látszott.

– Így hát felkelt, és odaadta neki a húst... az egész darabot! – korholta diadalmasan Dave doktorné.

– Hát... mi mást adhattam volna? – mentegetődzött a kapitány. – Semmi más nem volt odahaza, amit egy kutya szeret. Oszt tényleg éhes volt, mert két falásra bekapta. Én meg úgy aludtam, mint egy csecsemő, de a vacsorám nem volt valami kiadós – ahogy mondani szokták, köles meg kása, kétféle. A kutya meg hazaiszkolt ma reggel. Biztos rájött, hogy mégsem vegetáriánus.

– Hogy egy semmi kutyáért böjtöljön! – csóválta a fejét a doktorné.

– Hát nem tudhatjuk, nem ér-e sokat valakinek – ellenkezett a kapitány. – Szemre nem volt mutató, de hát a külső nem minden egy állatnál. Lehet, hogy bévül igazi szépség volt, akárcsak jómagam. Megengedem, a Másodkapitány nem örült neki; mérgiben erős szavakra ragadtatta magát. De hát a Másodkapitány elfogult. Egy macska kutyáról alkotott véleményére igazán nem lehet adni. A vacsorám amúgy is odalett, de ez a gyönyörűségesen terített asztal, ilyen kellemes társaságban kárpótol érte. Nincs is pompásabb a jó szomszédoknál.

– Ki lakik a patakparti füzesben álló házban? – kérdezte Anne.

– Mrs. Dick Moore... – felelte a kapitány, majd mintegy elkésett gondolatként még hozzátette: – ...és a férje.

Anne elmosolyodott, és Jim kapitány szavai nyomán lelki szemei előtt megjelent a hölgy képe; minden bizonnyal egy második Mrs. Rachel Lynde-ről lehet csak szó, gondolta.

– Nem fog szomszédokban bővelkedni, Blythe asszony – folytatta a kapitány. – A kikötőnek ez az oldala elég gyéren lakott. A föld jó része a Glenen túl lakó Mr. Howard tulajdona, ő meg kiadja legelőnek. A másik oldal viszont annál zsúfoltabb, főképp MacAllisterekkel. Egy egész rakás van belőlük. Minden kőhajításra akad egy. A minap épp az öreg Leon Blacquiere-rel beszélgettem – egész nyáron odaát dolgozott a kikötőben.

– Se szeri, se száma a MacAllistereknek – mesélte. – Van egy Neil MacAllister, meg Sandy MacAllister, meg William MacAllister, meg Alec MacAllister, meg Angus MacAllister, oszt még tán egy Ördög MacAllister is akad, ha nem tévedek.

– És ugyanannyi Elliott és Crawford is – mondta Dave doktor, amint a nevetés alábbhagyott. – Tudod, Gilbert, nekünk, a kikötő ezen a partján lakóknak van egy mondásunk: „Ments meg, Urunk, az Elliottok önteltségétől, a MacAllisterek göggyéjtől és a Crawfordok elbizakodottságától.”

– De azért van ám köztük rendes ember is – fűzte hozzá Jim kapitány. – Sok éven át hajóztam William Crawforddal, és mondhatom, bátorság, kitartás és igazmondás tekintetében nem volt párja. Oszt eszesek a népek arrafelé, a túlparton. Talán ezért is kritizálják őket az itt lakók. Fura, ha belegondolok, hogy az emberek mennyire nem bírják, ha valaki náluk okosabbnak születik.

Dave doktor, aki vagy negyvenévnyi ellenségeskedést tudhatott a háta mögött a túlsó partiakkal, nagyot nevetett, és visszakozott.

– És abban a rikító smaragdzöld, út menti házban ki lakik? – kérdezte Gilbert.

– Miss Cornelia Bryant – mosolyodott el Jim kapitány látható élvezettel. – Tudván, hogy presbiteriánusok, egy-kettőre átlátogat majd magukhoz. Ha metodisták volnának, ide sem dogná az orrát. Cornelia Bryant a frászt hozza a metodistákra.

– Hát nem mindennapi asszony, az biztos – kuncogott Dave doktor is. – A legmegátalkodottabb férfigyűlölő!

– Savanyú a szőlő? – nevetett Gilbert.

– Á, dehogy! – komolyodott el Jim kapitány. – Amikor még fiatal volt, minden ujóra tíz is termett volna. Még most is csak egy szavába kerülne, és az öreg özvegyemberek egymást taposnák utána. Csak épp a férfinem és a metodisták adáz gyűlöletével verte meg az ég. Nincs nála élesebb nyelvű és vajszívűbb asszony Négy-Szélben. Ahol csak baj van, az az asszony odasiet, hogy a lehető legodaadóbban segítsen. Más nőről soha nincs egy rossz szava sem, de minket, szegény ördögöket nem kímél; leszedi a maradék keresztvizet is rólunk.

– De magáról mindig kedvesen nyilatkozik, Jim kapitány – jegyezte meg Dave doktorné.

– Nem is örülök neki! Úgy érzem, mintha valami természetellenes volna bennem.

A TANÍTÓ MENYASSZONYA

– Ki volt ebben a házban az első menyasszony? – kérdezte Anne Jim kapitánytól, amikor vacsora után elhelyezkedtek a kandalló körül.

– Talán róla szól az a történet, amiről úgy hallottam, ezzel a házzal kapcsolatos? – kérdezte Gilbert. – Valaki azt mesélte, hogy csak öntől tudhatom meg, Jim kapitány.

– Nos, igaz, ami igaz, jól ismerem. És azt hiszem, rajtam kívül senki sem él már Négy-Szélben, aki úgy emlékezne a tanító menyasszonyára, amilyen akkor volt, amikor a szigetre érkezett. Immár harminc éve halott, de egyike volt a felejthetetlen asszonyoknak.

– Kérem, mondja el a történetét! – kérlelte Anne. – Szeretnék mindent tudni azokról a nőkről, akik itt éltek előttem.

– Hát éppenséggel csak hárman voltak: Elizabeth Russell, Mrs. Ned Russell meg a tanító menyasszonya. Elizabeth Russell kedves, okos kis jószág volt, és Mrs. Nedet is helyes asszonyságnak ismertem. De egyikük sem ért fel a tanító menyasszonyával.

– A tanítót John Selwynnek hítták. Az óhazából jött, amikor tizenhat voltam, hogy a gleni iskolában tanítson. Más volt, mint azok az emberronsok, akik akkoriban a szigetre vetődtek tanítani. Többségük jó eszű, de iszákos ember volt, aki az alapismeretekre oktatta a gyerekeket, amikor józan volt, oszt

elagyabugyálta őket, ha felöntött a garatra. De John Selwyn rendes, jóvágású fiatalember volt. Apámtól vett ki szobát, így aztán összebarátkoztunk, pedig vagy tíz évvel idősebb volt nálam. Rengeteget olvasgattunk, sétáltunk meg beszélgettünk. Azt hiszem, nem volt olyan vers, amit ne ismert volna, és azokból szavalt nekem esténként a parton. Apám szörnyű időpocsékolásnak tartotta, de eltűrte, mert azt remélte, elveszi a kedvem a tengerre szállástól. Csakhogy attól semmi sem tántoríthatott el; anyám tengerjáró családból származott, és a tenger nekem is a véremben volt. De szívesen elhallgattam Johnt, amint felolvas vagy verset mond. Már majd hogy hatvan éve, de óraszám mondhatnék költeményeket, amiket tőle tanultam! Istenem, csaknem hatvan éve már!

Jim kapitány szótlánul a lángokba bámult, s a múlt emlékeit kutatta, majd egy sóhajjal folytatta a történetet:

– Emlékszem, egy tavaszi estén összefutottam Johnnal a homokdűnéknél. Felhevült volt, mint maga is, Blythe doktor, amikor Blythe asszonyt idehozta ma este. Egyből ő jutott eszembe magáról. Elmesélte, hogy van egy kedvese odahaza, aki kijön utána. Amilyen önző fiatal suhanc voltam, bizony nem lelkesedtem érte; azt gondoltam, nem lesz már olyan jó barátom, ha megérkezik a kis hölgy. De volt bennem annyi tisztesség, hogy ne mutassam ki. John mindent elmondott róla. Persis Leigh-nek hítták, és már az elején elkísérte volna, ha nincs egy öreg bácsikája, aki betegeskedett, és akit nem akart magára hagyni, mert ő nevelte fel, amikor a szülei meghaltak. A bácsi jobblétre szenderült, és most a lány nemsokára megjön, hogy feleségül menjen John Selwynhez. Nem volt valami kéjutazás az akkoriban. Ne feledjék, hogy nem voltak még gőzhajók. „Oszt mikorra várod?” kérdeztem. „Június huszadikán indul a *Royal Williammel* – mondta –, így július közepére várható. Megbeszélem Johnson áccsal, hogy építsen

neki egy házat. Ma kaptam meg a levelét. Még mielőtt kinyitottam volna, tudtam, hogy jó hírt közöl benne. Néhány estével ezelőtt megjelent nekem.” Nem értettem, mit akar ezzel mondani, mire megmagyarázta, de akkor sem értettem sokkal jobban. Azt mondta, hogy van rajta egy áldás vagy egy átok, nem tudja, melyik. Egy ükanyjától szállt rá, akit ezért meg is égettek, mint boszorkányt. Időnként fura állapotba kerül; azt hiszem, ő transznak hívta. Létezik ilyesmi, doktor úr?

– Előfordul, hogy valaki transzba esik – felelte Gilbert. – De ez inkább a pszichikai, mint az orvosi kutatások tárgykörébe tartozik. Milyen transz szállta meg John Selwynt?

– Álom – helyesbített a kételkedő öreg orvos.

– Azt mondta, hogy transz közben mindenféle dolgokat lát – fűzte Jim kapitány lassan a szót. – Ne feledjék, én csak azt ismétlem, amit az ő szájából hallottam; szóval olyasmit látott, ami éppen megtörtént vagy történni fog. Néha nagy vigaszára vannak ezek a dolgok, mondta, máskor meg rémülettel töltik el. Éppen a mondott este előtt négy estével transzba esett, amikor a tűzbe bámult. Egy jól ismert szobában találta magát Angliában. Persis Leigh ott állt előtte, és repeső boldogsággal nyújtotta felé a kezét. Így aztán John rögvest tudta, hogy jó hírt kap felőle.

– Álom ez, nem más – csipkelődött az öreg doktor.

– Meglehet – hagyta rá Jim kapitány. – Akkor én is ezt feleltem neki. Megnyugtatóbb érzés volt álomnak gondolni. Nem tetszett, hogy ilyesmit lát; valahogy libabőrös lett tőle a hátam. „Nem – válaszolta erre –, nem álmodtam. De hagyjuk, ne beszéljünk róla többet. Nem leszél már olyan jó barátom, ha ezt nagyon feszegetjük.” Én erre azt feleltem, hogy az iránta érzett barátságomat semmi sem csorbíthatja, de ő csak a fejét rázta, oszt azt mondta: „Én ezt jobban tudom, fiam. Sok barátomat vesztettem már el emiatt. De egy rossz szavam sincs rájuk.

Gyakran még én magam is haragszom magamra. Ez a képesség természetfelettséget sejtet – hogy jó vagy rossz istenség beavatkozását, azt ki tudná eldönteni? De mi, halandók, visszariadunk Isten vagy az ördög túlzott közelségétől.” Pontosan ezekkel a szavakkal mondta. Úgy emlékszem, mintha csak ma lett volna, pedig fogalmam sem volt, hogy mit beszél. Maga szerint mit akarhatott ezzel mondani, doktor úr?

– Kétlem, hogy akár ő maga is tisztában lett volna vele – mordult fel Dave doktor.

– Azt hiszem, én értem – suttogta Anne, aki régi szokása szerint összeszorított ajakkal, fénylő tekintettel csüggött a mesélőn.

Jim kapitány elismerően rámosolygott, mielőtt folytatta volna a történetet:

– Nos, nemsokára már egész Glenben és Négy-Szélben tudták, hogy jön a tanító menyasszonya. Örültek a népek, mert mind nagyra tartották Johnt. És mindenkit szörnyen érdekelt a háza... ez a ház. Ő választotta ki a helyét, mert innen be lehetett látni a kikötőt és hallani lehetett a tengert. Ő ültette a kertet is a menyasszonyának, csak a jegenyenyárfákat nem; azokat Mrs. Ned Russell telepítette. De a két sor rózsabokrot a gleni iskolás lányok ültették a tanítójuk menyasszonyának. John azt mondta, hogy rózsaszínűek, mint Persis orcái, fehérek, mint a homloka, és pirosak, mint az ajka. Azt hiszem, annyit szavalt, hogy már hétköznapi is versben beszélt.

– Szinte mindenki küldött valami kis ajándékot a házhoz; segítettek a berendezésében. Amikor Russellék ideköltöztek, jómódú emberek lévén szépen bebútorozták, úgy, ahogy most is látják, ám eleinte még nagyon egyszerű volt minden. Annál gazdagabb volt ez a kis ház szeretetben. Az asszonyok takarókat, terítőket és törülközőket küldtek, az egyik férfi szekrényt ácsolt a lánynak, a másik egy asztalt. Még az öreg és vak

Margaret Boyd is font neki édes illatú parti fűből egy kis kosarat; a tanító felesége évekig abban tartotta a zsebkendőit. Nos, végül minden készen állt, még a fahasábokat is bekészítették a nagy kandallóba, hogy csak meggyűjtsák, ha megjön. Nem egészen ugyanez a kandalló volt, bár ezen a helyen állt az is. Ezt itt Miss Elizabeth állíttatta be, amikor tizenöt éve átalakította a házat. Az a régi egy nagy, ódivatú jószág volt, amiben akár egy ökröt is meg lehetett volna sütni. Sokszor ültem itt, és szőttem a mese fonalát, ahogy most is teszem.

Kis csend telepedett ismét a szobára, míg Jim kapitány röpket ünnepet ült az emlékezet árnyaival, akiket Anne és Gilbert nem láthattak. A kapitány lelki szemei előtt elvonultak azok, akikkel a tovatűnt évek során együtt üldögélt ennél a tűznél, azóta örökre becsukódott szemükben nászi vidámság és öröm csillogásával, jóllehet régen a templomkerti gyep alatt vagy a hullámsírban nyugsznak. Rég volt estéken e falak között gyermekek kacagása zengett. Téli estéken barátok gyűltek össze. Zene, tánc és víg tréfákozás hangzott. Ifjak és leányok álmodoztak. Jim kapitány számára a kis ház emlékezetért eszedő árnyalakokkal volt tele.

– A ház július elsején készült el. A tanító attól fogva számolni kezdte a napokat. Gyakran láttuk a parton le s fel sétálni, s olyankor azt mondogattuk: „Nemsoká itt lesz már vele.”

– Július közepére vártuk, de csak nem érkezett meg. Nem nyugtalankodtunk miatta. A hajók sokszor napokat, sőt heteket is késtek. A *Royal Williamnek* már egy hete meg kellett volna jönnie, oszt eltelt két, végül három hét, de nem történt semmi. Megrémültünk, és ez egyre rosszabb lett. Végül már nem mertem John Selwyn szemébe nézni. Tudja, Blythe asszony – s itt Jim kapitány lehalkította a hangját –, az járt az eszemben, hogy pont úgy néz ki, mint az ükanyja nézhetett, amikor megégették. Nem sokat beszélt, csak úgy tanított, mint egy alvajáró, oszt

sietett le a partra. Számtalan éjszakát töltött ott; sötétedéstől hajnalhasadtáig járt fel-alá. Azt beszélték, hogy kezd megbolondulni. Már senki sem reménykedett; a *Royal William* lassanként nyolc hete késett. Szeptember közepén jártunk, és a tanító menyasszonya csak nem érkezett meg. Nem is fog soha, gondoltuk. Nagy vihar tombolt, három napig is eltartott, és azon az estén, amikor elvonult, lementem a partra. A tanító már ott volt; összefont karral egy nagy sziklának támaszkodott, és merőn nézte a tengert. Megszólítottam, de rám sem hederített. A szeme olyasmit látott, amit én nem. A vonásai megkövültek, akár egy halottéi. „John, John!”, kiabáltam, pontosan így, mint egy rémült gyerek. „Ébredj fel, ébredj már!” Az a fura, rémes kifejezés lassan eltűnt a szeméből. Sosem felejttem el az arckifejezését; nem én, amíg csak az utolsó hajóutamra nem indulok. „Minden rendben, fiam – mondta. – Láttam a Keleti-csúcsnál befordulni a *Royal Williamet*. Hajnalra ideér a kedvesem. És holnap este már vele üldögélek a saját kandallóm tüze mellett.” Gondolja, hogy saját szemével látta? – kérdezte hirtelen Jim kapitány.

– Isten a megmondhatója – felelte Gilbert halkán. – A végtelen szerelem és a mély fájdalom, ki tudja, milyen csodákat visz véghez.

– Én biztos vagyok abban, hogy látta – komolyodott el Anne.

– Szamárság – mondta Dave doktor, de a szokottnál halványabb meggyőződéssel.

– Mert tudják, másnap hajnalban tényleg befutott Négy-Szél-kikötőbe a *Royal William* – mondta Jim kapitány ünnepélyesen. – Glenből és a partról minden teremtet lélek kint volt a mólón a menyasszony fogadására. A tanító egész éjjel nem mozdult onnét. Hogy mi hogyan éljeneztünk, amikor befutott a csatornába!

Jim kapitány szeme csillogott az emlékektől; maga előtt látta azt a hatvan évvel korábbi napot, amikor a rózsás hajnal fényénél az ütött-kopott vitorlás felbukkant a kikötőben.

– És Persis Leigh is a hajón volt? – kérdezte Anne.

– Ott, bizony, a kapitány feleségével együtt. Szörnyű átkelésük volt, vihar vihart követett, és az élelmük is elfogyott. De végre-valahára megérkeztek. Amikor Persis Leigh az öreg mólóra lépett, és John Selwyn a karjába kapta, abbahagytuk az éljenzést, és sírva fakadtunk. Még én is, bár évekbe telt, amíg hajlandó voltam beismerni. Csuda, hogy egy fiú hogy szégyelli a könnyeit!

– Gyönyörű volt Persis Leigh? – tudakolta Anne.

– Hát, nem is tudom, hogy ezt lehetne-e rá mondani... bizony nem tudom – mondta Jim kapitány lassan. – Valahogy az ember sosem jutott el addig, hogy ezen törje a fejét. Egyszerűen nem számított. Olyan édes és megnyerő volt, hogy szeretni kellett, és kész. De jó volt ránézni. Nagy, tiszta mogyoróbarna szeme volt, fényes, hosszú, barna haja és angolosan fehér bőre. John és a menyasszonya még aznap, kora este, gyertyafénynél esküdtek egymásnak örök hűséget a házukban. Aki csak a környéken élt és mozgott, ott volt. Az esküvő után áthoztuk őket ide, Selwyn asszony meggyújtotta a tüzet, mi meg elmentünk és magukra hagytuk őket a kandalló mellett – úgy, ahogy John a látomásában megjövendölte. Fura egy dolog, annyi szent! De láttam én még sok ilyen furcsaságot életemben – csóválta a fejét Jim kapitány bölcsen.

– Tündéri történet – sóhajtott fel Anne, és úgy érezte, hogy életében végre egyszer jóllakott romantikával.

– Meddig laktak itt?

– Tizenöt évig. Amilyen mihaszna figura voltam akkoriban, az esküvőjük után nem sokkal a tengerre szöktem. De valahányszor egy-egy utamról hazakeveredtem, az első dolgom volt

idejönni Selwyn asszonyhoz, hogy beszámoljak az élményeimről. A családomat is csak aztán látogattam meg. Ha belegondolok: tizenöt boldog év! Bizony annak a kettőnek tehetsége volt a boldogsághoz. Talán észrevették már, hogy némely ember pontosan ilyen. Bármi történik is, nem bírják sokáig a boldogtalanságot. Persze egyszer-kétszer hajba kaptak, amilyen tüzes népek voltak. De Selwyn asszony a maga bájos nevetésével egyszer azt mondta nekem: „Szörnyű érzés fogott el, amikor Johnnal veszekedtem, de a lelkem mélyén ugyanakkor boldog is voltam, hogy ilyen csodálatos férjjel vitatkozhatok és békülhetek ki.” Később Charlottetownba költöztek, a házat Ned Russell vette meg, és idehozta a feleségét. Ha az emlékezetem nem csal, vidám ifjú pár voltak. Miss Elizabeth Russell Alec testvére volt. Egy-két évvel azután költözött ide hozzájuk, és ő is víg teremtés volt. Ennek a háznak a falait átítatta a nevetés és a boldogság. Maga itt a harmadik fiatalasszony, de egyben a legcsinosabb is, Blythe asszony.

Jim kapitány finoman átnyújtott faragatlan bókját Anne büszkén fogadta. Aznap este valósággal sugárzott; arcát rózsásra színezte, szemét ragyogóra fényesítette a szerelem, és még a zsémbes Dave doktor is elismerően pillantott rá. Hazafelé menet meg is jegyezte Dave doktornénak, hogy a fiú vörös hajú felesége igazi szépség.

– No, vár a világitótorony – jelentette ki Jim kapitány. – Igazán rettentően örültem a mai estének.

– Remélem, gyakran látjuk majd – válaszolta Anne.

– Kíváncsi vagyok, akkor is ezt mondaná-e, ha tudná, milyen szíves örömet elfogadom majd a meghívását? – ingerkedett a kapitány.

– Más szóval azt akarja tudni, hogy komolyan gondoltam-e? – vágott vissza Anne mosolyogva. – Bizony komolyan, „Becs-szóra!”, ahogy valamikor az iskolában mondtuk.

– Akkor jövök! Majd örökösen zaklatom, meglátja! És nagy örömömbre szolgálna, ha időnként ön is viszonzná majd a látogatásaimat. Általában nem bővelkedem beszélgetőpartnerekben, és csak a Másodkapitánnyal szoktam szót váltani, Isten áldja azt a kedves, barátságos természetét! Pompás hallgatóság, és többet felejtett, mint amennyit bármelyik MacAllister valaha is tudott, de nem valami szószátyár. Maga ugyan fiatal, én meg öreg vagyok, de a lelkünk, azt hiszem, egykorú lehet. Ahogy azt Cornelia Bryant mondaná, mindketten ahhoz a fajtához tartozunk, amelyik ismerte Józsefet.

– Ismerte Józsefet? – értetlenkedett Anne.

– Úgy ám. Cornelia két csoportra osztja az emberiséget: a Józsefet ismerőkre és nem ismerőkre. Ha valaki ugyanúgy lát mindent, mint mi, hasonlóképpen gondolkozik a világról, és ugyanazokon a tréfákon nevet, hát akkor „ismeri Józsefet”.

– Ó, értem már! – ragyogott fel Anne arca. – Régebben így hívtam és még ma is ezt szoktam idézőjelben érteni a „rokon lelkek” alatt!

– Pontosan – bólintott rá Jim kapitány. – Azok vagyunk, bármi legyen is. Amikor ma belépett, Blythe asszony, azt gondoltam magamba: „No, ő is ismeri Józsefet!” És csudára örültem neki, mert ha nem így volna, nem sok örömeinket lennének egymás társaságában. Szerintem a Józsefet ismerők az élet sava-borsa.

A hold éppen feljött, amikor az ifjú házások kikísérték a vendégeiket. Négy-Szél kikötője fölé egy álom ragyogó igézete borult; varázslatos révvé vált, ahol sosem tombol vihar. Az ösvényt szegélyező magas, komoly jegenyenyárfák úgy sorakoztak, mint valami földöntúli rend szerzetesei, s csúcukat beezüstözte a holdsütés.

– Nincs párjuk! – intett feljűk Jim kapitány. – Hercegi fák. Mostanában nem nagyon divatosak. A népek felpanaszolják,

hogy a tetejük elhal és bozontos lesz, ami igaz is, ha az ember nem veszi magának a fáradságot, és tavasszal – testi épsége kockáztatásával – fel nem mászik a létrán, hogy megstuccolja őket. Miss Elizabethnek mindig én végeztem ezt a munkát, így az ő jegenyéi sosem lettek toprongyosak. Nagyon szerette őket a méltóságukért meg a rátartóságukért. Ezek oszt nem adják le magukat mindenféle jöttment szerzethez. Ha a juhar társaság, Blythe asszony, a jegenye igazi úri kompánia.

– Milyen gyönyörű éjszaka! – sóhajtott fel Dave doktorné, amikor felmászott a doktor homokfutójába.

– A legtöbb ilyen – tette hozzá Jim kapitány. – Bár megenyegedem, a Négy-Szél feletti holdvilágról mindig az jut eszembe, hogy ha ez itt ilyen szép, mi várhat még ránk a mennyekben? Tudja, Blythe asszony, a holddal nagy barátságban vagyok. Amióta csak az eszemet tudom, kedvelem. Úgy nyolcéves-forma kölyök lehettem, amikor egyszer elnyomott a buzgalom a kertben, és senki sem vette észre, hogy nem jöttem be a házba. Egyedül ébredtem az éjszaka közepén. És persze halálra rémültem. Azok a fura hangok meg árnyékok! Mozdulni sem mertem. Csak kucorogtam meg reszkettem félelmemben. Úgy éreztem, senki sincs rajtam kívül ebben a szörnyű nagy világban. Egyszer csak az almafa ágai között megpillantottam a holdat, amint lenéz rám, akár egy jó barát. Rögtön megnyugodtam. Felkeltem, oszt olyan bátran sétáltam be a házba, mint egy oroszlán! A hajómról is megszámlálhatatlan éjszakán át csodáltam a messzi tengereken. Miért nem szólnak rám, hogy fogjam be a szám, és eriggyek haza?

A jóéjszakát-nevetés elhalt, és Anne meg Gilbert kéz a kézben sétáltak a kertjükben. A nyírfák árnyékában tisztán csörgedezett a kert sarkában átfutó patak. A partján növény pipacsok lapos kelyhe megtelt ezüst holdsugárral. A tanító menyaszonyának virágai édes illattal árasztották el az árnyas kertet,

mintha a megszentelt múlt szépségét és áldását hintené rájuk. Anne megállt, hogy egy virágos ágat törjön:

– Szeretem sötétben a virágok illatát – suttozta. – Olyan-
kor mintha a lelküket érinteném! Ó, Gilbert, ez a kis ház
valóban olyan, amilyennek megálmodtam! És mérhetetle-
nül boldog vagyok, hogy előttünk már mások is itt ülték a
menyegzőjüket!

Lucy Maud Montgomery

Anne férjhez megy

Íme a népszerű Anne-sorozat ötödik kötete.

Anne Shirley, aki egykor árvaként érkezett az Edward-szigeti kis faluba, Avonlea-be, immár csinos, ifjú hölgyként, anyai kaland és félreértés után kezét nyújtja Gilbert Blythe-nak. A Zöldmanzárdos-ház első menyasszonya hamarosan a Négy-Szél-öböl menti Glenbe költözik, ahol Gilbert megkezdi orvosi gyakorlatát. Anne-t itt lánykorában megálmódott álomháza várja, és, ahogy ez vele lenni szokott, számtalan jó barát, a férfigyűlő Miss Cornelia, a kedves, öreg Jim kapitány, a világtótorony őre és a gyönyörű, titokzatos, szomorú Leslie, aki tizenhárom éve ápolja félkegyelmű férjét, Dicket. Dick már évekkorábban, még egészségesen eltűnt, és Jim kapitány találta meg egy távoli kikötő kórházában. Feltűnik aztán Owen Ford, aki írói álmokat dédelget, és beleszeret Leslie-be. Közben az álomházban öröme bánat, bánatra öröm következik:

Anne anya lesz, de rögtön gyászba is borul. Ám végül jóra fordulnak a dolgok, és mire mindenki megtalálja a boldogságát, Anne-éknek is költözniük kell. Nagyobb, kényelmesebb, új otthonba, hiszen ez az élet rendje.

ISBN 9789639708907

9 789639 708907

2 299 Ft